

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

http://xs.uz

E-mail: Info@xs.uz

2013 йил 12 январь, № 8 (5682)

Шанба

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИНИНГ 21 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Хурматли аскар ва сержантлар, офицер ва генераллар, Қуролли Кучларимиз фахрийлари!

Сизларни ва барча юртдошларимизни мамлакатимиз ҳаётидаги қутлуг сана — Ватан ҳимоячилари кунини ва Қуролли Кучларимиз ташкил этилганининг 21 йиллигини билан чин қалбимдан самимий муборақбод этиш менга катта мамнуният бағишлайди.

Ўзбекистон Қуролли Кучлари ўтган тарихан қисқа даврда мураккаб шаклланиш йўлини босиб ўтди ва бугунги кунда сон жиҳатдан ихчам, ҳаракатчан, замонавий талабларга жавоб берадиган, яхши тайёргарликка эга бўлган армия сифатида ўзини намойён этмоқда.

Қуролли Кучларни изчил ислоҳ этиш давомида принципал янги ташкилий-штат тузилмаларини, ҳарбий бошқарув тизимларини, турли қўшин турлари ҳаракатларини мувофиқлаштириш ва уларнинг ҳамкорлигини таъминлаш механизмларини шакллантириш, ҳарбий хизматчиларнинг профессионал тайёргарлигини ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлашни тубдан яхшилаш бўйича қўламини ва маъно-маъмунига кўра улкан ва беқиёс ишлар амалга оширилди.

Дунёдаги вазият шиддат билан ўзгариб, хавфсизликка нисбатан таҳдид ва хатарлар тобора кучайиб бораётган ҳозирги шароитда Қуролли Кучларни модернизация қилиш ва уларнинг жанговар тайёргарлигини, мамлакатимизга қарши қаратилган ҳар қандай таҳовузга ўз вақтида ва муносиб зарба бериш қобилиятини оширишни таъминлаш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Юзага келаётган мураккаб шароитда ядровий технологиялар ва оммавий қирғин қуролларининг тарқалиш хавфи, тобора кучайиб бораётган қарама-қаршилиқ, сиёсий ва диний радикализм ва экстремизм, чегараларимизга бевосита яқин ҳудудларда можароларнинг давом этаётгани, биринчи навбатда, АЙСЕФ деб аталмиш халқаро коалицион кучларнинг Афғонистондан 2014 йилгача ва ундан кейин олиб чиқиб кетилиши кўзда тутилаётгани билан боғлиқ равишда кескинлигининг янада ортиб бораётгани ҳақини ҳамжамятида ҳақли равишда хавотир уйғотмоқда. Бугунги кунда дунёда киберхитиятчилик, коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда салбий инфор-мацияларни қўйилмаган хавф-хатарларнинг авж олаётганига етарли баҳо бермасдан, уларнинг олдини олмасдан, бепарво бўлиб яшаш мутлақо мумкин эмас.

Минтақамизда ташқи кучлар ўртасидаги манфаатлар курашининг кучайиб бораётгани вазиятни янада чигаллаштирмоқда. Чегарага яқин ҳудудларда бузғунчи тўдалар ва кўпоровчи-террорчи гуруҳларнинг фаоллашуви, ижтимоий-иқтисодий муаммолар, сиёсий ва миллатлараро зиддиятларнинг кескинлашиб бораётгани оқибатида ҳарбий-сиёсий вазиятни издан чиқариши мумкин

бўлган жиддий таҳдид ва хатарлар пайдо бўлмоқда.

Сарҳадларимизга бевосита яқин ҳудудларда мураккаб вазият юзага келаётгани, биринчи навбатда, юқорида зикр этилган хавф-хатарларнинг олдини олиш ва бар-тараф этиш, юртимизда тинчлик ва осойишталикни таъминлаш бўйича кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар кўришни тақозо этмоқда. Бугунги кунда халқаро ҳамжамятида катта ақс садо бераётган ҳужжат, яъни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан 2012 йил сентябрь ойида қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасининг ташқи сиёсий фаолият концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”-ги Қонун айнан ана шу мақсадларни амалга оширишга қаратилган.

Мазкур ҳужжатда Ўзбекистоннинг турли ҳарбий-сиёсий блок ва альянсларга қўшилмаслиги, ўзининг суверенитети ва ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилиш бўйича қатъий позицияга эга экани, Ўз ҳудудда хорижий давлатларнинг ҳарбий базалари жойлаштирилишига йўл қўймаслиги, мустақил, изчил ва фаол ташқи сиёсат олиб бориши ҳақидаги принципал аниқ-равшан баён этилган.

Айни вақтда Қуролли Кучларимизнинг салоҳияти ва жанговар тайёргарлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, мамлакатимиз суверенитети ва унинг давлат чегараларини ҳимоя қилиш чораларини кучайтириш борасидаги ишларни давом эттириш ана шу ташқи сиёсий стратегияни изчил амалга ошириш, Ўзбекистоннинг хавфсизлиги ва барқарорлигини таъминлашнинг энг муҳим шартини ва қафолатидир.

Қуролли Кучларни қўллаш стратегияси ва тактикасини янада такомиллаштириш, жанговар операцияларни олиб бориш бўйича замонавий тажрибани чуқур ва пухта эгаллаш, шунингдек, шерикларимиз бўлган мамлакатлардаги ўқув ва тадқиқот марказларида қўмондонлик таркибининг малака ошириши бўйича узок муддатга мўлжалланган режаларни амалга ошириш алоҳида аҳамият касб этади.

Давлат чегараларимизни қўриқлаш ва ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш, бўлинмаларни реал вақт мезонлари асосида самарали бошқариш имконини берадиган замонавий ахборот-коммуникация воситалари ва технологияларини қўйинларни бошқариш тизимига кенг жорий этиш бўйича бошлаган ишларимизни изчил давом эттириш ва чуқурлаштириш даркор.

Қўшинларнинг ўқув, жанговар тайёргарлиги маъномазмунини тубдан ўзгартириш Қуролли Кучлар қўмондонлигининг устувор вазифаси ҳисобланади. Тезкор-тактик, қўмондонлик-штаб ўқув машқларини пухта режалаштириш, уларни жанговар шароитларга имкон қадар тўла яқинлаштирган ҳолда олиб бориш тизимини такомиллаштириш масалалари ҳам гоёта жиддий эътиборни талаб қилмоқда. Ўқув машқлари давомида

моделлаштириш ва симуляция усулларидан фаол ва кенг фойдаланиш, мамлакатимиз ҳудудига суқилиб киришга уринадиган бузғунчи тўдалар, кўпоровчи-террорчи гуруҳларни бар-тараф этиш бўйича жанговар операцияларни олиб боришнинг турли модель ҳамда вариантларини сынаб кўриш муҳим аҳамиятга эга.

Қуролли Кучларни замонавий қурол-аслаҳа ва техника билан қайта таъминлашнинг давом эттириш доимий эътиборимиз марказида бўлиши шарт. Бу соҳада шерикларимиз бўлган хорижий мамлакатлар билан халқаро ҳарбий-техник ҳамкорликни яхшилаш ва унинг қўламини кенгайтириш зарур.

Ҳарбий кадрлар, биринчи навбатда, чуқур билимга эга бўлган ва замонавий фикр-лайдиган, интеллектуал етук офицерларни, шунингдек, бугунги кунда армиямизнинг ўзагини ташкил этаётган юксак профессионал малака-ли кичик командирлар — сержантларни тарбиялаш тизимини тубдан яхшилаш ҳам Қуролли Кучлар қўмондонлиги фаолиятининг энг муҳим йўналишларидан бири бўлиши даркор.

Бу борада ҳарбий билим юртли ва сержантлар мактабларида ҳарбий кадрларга ҳарбий соҳа ва ҳарбий санъат ривожидидаги асосий тенденцияларни ақс этирадиган, принципиал жиҳатдан янги мутахассислар ва илм-фан йўналишларини жанговар ҳаракатларни олиб боришининг хорижий тажрибаси, замонавий шакл ва методларини ҳисобга олган ҳолда ўргатиш олдимида турган ишларнинг энг масъулиятли жабҳаси, десам, ҳеч қандай муболага бўлмайд.

Армияда офицерлар, сержантлар ва оддий аскарларда юксак маънавий фазилатлар, мустаҳкам ирода, Ватан тақдири учун масъулият ҳиссини камол топтириш, ҳарбий жамоаларда соғлом ахлоқий-руҳий муҳитни шакллантиришга қаратилган тарбиявий ишлар тизимини тубдан яхшилаш Қуролли Кучларимиз барча бўлин-ларни командирларининг алоҳида муҳим вазифасидир.

Шуни яхши англаб олиш керакки, бугунги кунда ҳарбий хизматга қақриллаётган ёшлар аввалги йиллардаги муддатли ҳарбий хизматлардан мутлақо фарқ қилади. Ҳозирги вақтда мустақиллик йилларида туғилиб вояга етган, мамлакатимиздаги лицей ва коллежларда энг замонавий таълим-тарбия олган йигитлар армия саф-ларига кириб келмоқда. Улар замонавий ахборот, компьютер технологияларини, хорижий тилларни пухта эгаллаган ва энг асосийси — ҳаёт ҳақида ўзининг мустақил фикри ва қарашига, ахлоқий-маънавий қадриятларига эга бўлган ёшлардир.

Муддатли ҳарбий хизматчиларнинг, миллий армиямизнинг ана шундай янги қиёфасини ҳисобга олган ҳолда, эски қолип ва мезонлардан қатъий воз кечиб, мавжуд Умумқўшин уставлари, қўлланмалари, қоида ва йўл-йўриқларини, ўқув-тарбия ишларини, қўшинларнинг жанговар хизмат фаолиятини ташкил этишининг

шакл ва методларини тубдан қайта қўриб чиқиш зарур.

Ушбу йўналишдаги ишларимизнинг бош мақсади Қуролли Кучларимиз саф-ларида хизмат қилаётган ёшларда қатъий ирода ва характер, ҳаётий позицияни шакллантириш, уларнинг юксак инсоний фазилатлар соҳибини ва жисмоний чиниққан бўлишларига эришиш, ўз билим ва малакасини такомиллаштириш, фан-техника янгиликларини эгаллаш, мамлакатимизда хавфсиз-ликни таъминлаш, тинчлик ва барқарорликни ҳимоя қилиш борасидаги ўзининг ҳарбий бурчини сидқидил-дан адо этиш учун интилиб яшашга хизмат қиладиган муҳитни мустаҳкамлашдан иборат бўлиши керак.

Бу вазифани амалга оширишга Мудофаа вазирлиги қошда ташкил этилган Жамоатчилик кенгаши, маданият, санъат, спорт намоёндалари, мамлакатимиз кенг жамоатчилиги вакиллари фаол жалб этиш лозим.

Юртимизда 2013 йилнинг Обод турмуш йили деб эълон қилиниши муносабати билан ҳарбий хизматчиларни уй-жой билан таъминлаш, замонавий ҳарбий шаҳарчалар қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш, уларда бугунги кун талабларига, ҳарбий хизматчилар ва оила аъзоларининг эҳтиёжларига жавоб берадиган барча қўлайликларни яратишга қаратилган давлат дасту-рларини изчил амалга ошириш Мудофаа вазирлиги, ҳарбий тузилмаларга эга бўлган вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари, ҳарбий округлар қўмондонлигининг энг муҳим вазифасидир.

Қуролли Кучларимиз олди-га қўйилган бундай долзарб вазифаларни амалга ошириш Мудофаа вазирлиги, Бирлашган штаб, ҳарбий округлар ва қўшин турлари қўмондонлари, бригада командирлари, барча офицерлар таркиби томонидан Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Олий Бош Қўмондонининг миллий армиямиз ташкил этилгани-нинг 21 йиллиги байрами муносабати билан қабул қилинган Директивасида баён этилган кўрсатма ва қоида-ларни сўзсиз бажаришни тақозо этади.

Хурматли ватандошлар! Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 21 йиллиги муносабати билан сизларни яна бир бор табриклар экан-ман, бугунги кунда миллий армиямиз сафларида мурак-каб ва масъулиятли вазифани, Ватан олдидаги ўзининг муқаддас бурчини шараф билан адо этиб, мардлик ва жасорат намунасини кўрсатиб келаётган барча ҳарбий хизматчиларга чин қалбимдан миннатдорлик билдираман.

Янги 2013 йилда сизларга мустаҳкам соғлиқ, юртимиз тинчлиги ва осойишталиги йўлидаги олижаноб фаолиятингизда ютуқ ва зафарлар, куч-ғайрат, оилаларингизга бахту саодат, файзу барака ёр бўлишини тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти,
Қуролли Кучлар
Олий Бош Қўмондони

14 январь — Ватан ҳимоячилари кунини

Озод ва обод юртнинг фидойи фарзандлари

Жамиятимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталик, миллатлараро тотувлик ҳамда ҳамжиҳатлик эл-юртимиз равнақи йўлида амалга оширилаётган эзгу ишларнинг мустаҳкам асоси бўлиб хизмат қилаётир. Ўзбекистонимизнинг қисқа вақт ичида иқтисодий жиҳатдан барқарор давлатга айланиши, халқаро миқёсда ўзининг муносиб ўрнига эга бўлгани, барча соҳаларда улкан ютуқларга эришиб, қўлчиликнинг ҳайрат ва ҳавасини ортираётгани Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида ҳаётга татбиқ этилаётган “Ўзбек модели”нинг нақадар пухта ва ишончли эканлигини яққол тасдиқламоқда.

Таъкидлаш жоизки, қўлга киритаётган ютуқларимизда бугунги замон талабларига мос тарзда шакллантирилган Қуролли Кучларимизнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Чунки миллий армиямиз юртимиз мустақиллиги, унинг хавфсизлиги ва ҳудудий яхлитлигининг ишончли қафолатидир. Бу мамлакатимиз Конституциясида ҳам ўз ифодасини топган. Жумладан, Асосий Қонунимизда белгилаб қўйилганидек, “Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Ўзбекистон Республи-касининг давлат суверенитетини ва ҳудудий яхлитлигини, аҳолининг тинч ҳаёти ва хавфсизлигини ҳимоя қилиш учун тузилади”. Ушбу мезон асосида барпо этилган профессио-нал армиямиз сафларида бугун миллий истиқлол гоёларига содиқ, жисмоний ҳамда маънавий жиҳатдан етук, мард ва жасур ўғлонлар хизмат қилмоқда.

Шу кунларда мамлакатимизда миллий байраимимиз — Ватан ҳимоячилари кунини ҳамда Қуролли Кучларимизнинг 21 йиллиги кенг нишонланмоқда.

“Туркистон” саройида 11 январь кунини ушбу байрамга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Шу муносабат билан бу ерга аскар ва сержантлар, курсантлар, офицерлар, генераллар, Қуролли Кучларимиз фахрийлари ва жамоатчилик вакиллари тақ-лиф этилди.

Тантанали маросимни Тошкент шаҳар ҳокими Р. Усмонов очди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳияси янгради. Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 21 йиллиги муносабати билан Ватан ҳимоячиларига байрам табригини Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири Қ. Бердиев ўқиб эшиттирди.

(Давоми 2-бетда).

12 январь — «Ватанга қасамёд»
монументи очилган кун

Садоқат ва мардлик тимсоли

Меҳр-оқибат-ли, бағрикенг, меҳнаткаш, Ватан равнақи учун бутун борини бериш-га тайёр, садоқатда тенгсиз. Бу таъриф бизнинг халқи-мизга хос. Айтиш керакки, ана шундай ажойиб фазилатлар истиқлол шарофати билан янада яққолроқ намоён бўлди. “Биздан озод ва обод Ватан қолсин” деган эзгу гоани қалбининг туб-тубига

жойлаган юртдошларимиз мамлакат тараққиёти, келажақ авлод саодати учун фидойилик билан меҳнат қилмоқда. Юксак марраларни забт этиб, улуғвор мақсадлар сари дадил одимламоқда.

(Давоми 2-бетда).

Биз ва ҳаҳон

Яқинда Бельгия-нинг Лювен шаҳри-даги “Brabant Hall” кўрғазмалар мар-казида “Hobo Reisen” компанияси томони-дан халқаро сайёҳ-лик ярмаркаси ташкил этилди.

Ўзбекистон Лювен халқаро сайёҳлик анжуманида

Дунёнинг 40 дан зиёд мамлакатидан келган ком-паниялар иштирокида ўтган ушбу тадбирда Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳияти ҳам тақдим қилинди.

Давлатимизнинг Бельгиядаги элчихона-си кўмағида ташкил этилган миллий бўлма-дан Ўзбекистоннинг бой сайёҳлик имкониятлари, юртимизда мазкур соҳа тараққиётининг устувор йўналишлари, ўлкамиз-нинг бой тарихий ва ма-даний мероси ҳамда қўлай табиий ва икли-мий шароитлари тўғри-сида хикоя қиладиган ранг-баранг ахборот материаллари, халқ ама-лий санъати намунала-ри жой олди.

(Давоми 2-бетда).

Садоқат ва мардлик тимсоли

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Фидойилик. Бу юксак инсоний хислат катта ҳаётга кириб келаётган, илм ўрганиб, ҳар жабҳада иқтидорини кўрсатишга интилаётган фарзандларимиз хатти-ҳаракатларида ҳам кўзга ташланади. Хусусан, бугун ёшларимиз Қуролли Кучларимиз сафларида хизмат қилишни ўзларининг энг муқаддас бурчи, шарафли вазифаси, деб биладилар. Бу мамлакатимизда ўтган йигирма бир йил давомида миллий армиямизни ислоҳ қилиш, мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини ошириш, жамиятимиздаги тинчлик ва осойишталикни сақлаш йўлида олиб борилган кенг қўламли ислохотларнинг амалий самарасидир.

Президентимиз ташаббуси билан пойтахтимизда қад ростлаган “Ватанга қасамёд” монументи ҳам юртимиз сарҳадларини кўз қорачигидек асраб-авайлашга бел боғлаган фидойи ўғлонларимиз шарафига қўйилган бетакрор обидадир. Ушбу мажмуа 2010 йилнинг 12 январь кuni тантанали равишда очилган эди. Давлатимиз раҳбари айтиб ўтганидек, "... бу муҳташам бадий мажмуада тасвирланган халқимизнинг муносиб ўғлони давлатимизнинг бетакрор тимсоли бўлмиш байроғимизни кўзига тўтиё қилиб, Ватан ҳимояси учун, ота-боболаримиз хоки ётган қутлуг заминнинг ҳар қарич тупроғини асраш учун тайёрман, деб тиз чўкиб қасамёд қилмоқда.

Ана шу мард ва жасур фарзандаг оқ суг берган, бағрида кўтариб вояга етказган, Ватан тимсоли бўлган мунис ва мўътабар она бамисоли ўз қўрғони

Фозилдин АБИЛОВ.

Ўзбекистон Лювен халқаро сайёҳлик анжуманида

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси эришган улкан муваффақиятлар, мустақиллик йилларида мамлакатимизда амалга оширилган кенг мижёсли ислохотлар, юртимизда жойлашган машхур ва бетакрор шаҳарларнинг тарихи ҳамда замонавий тараққиёти ҳақида ҳўқия қилувчи ҳўжжатли фильмлар тadbир қатнашчилари ва Бельгия жамоатчилиги вакилларига юртимиз билан янада яқинроқ танишиш учун қўлай имкониёт яратди.

Ярмарка чоғида “Жаҳон” ахборот агентлигининг мухбири тadbирнинг айрим иштирокчилари билан суҳбатлашиш имконига эга бўлди.

Жумладан, “Hobo Reisen” компаниясининг президенти Эдрю Годс мазкур халқаро тadbирнинг доимий иштирокчиларидан бири бўлмиш Ўзбекистон билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик “Hobo Reisen” компанияси фаолиятининг устувор йўналишларидан бири саналиди. Э. Годс бекёёс тарихий маданий ёдгорликлари, ажойиб табиати, ривожланган сайёҳлик индустрияси сингари омиллар боис Ўзбекистонга сафар уюштириш истағида бўлган европалик сайёҳатчиларнинг сони тибора ортиб бораётганини эътироф этди.

Фландрия сайёҳлик компаниялари бирлашмасининг менежери Алис Терведеве яқинда Ўзбекистон бўйлаб қилган сафари ўзида унутилмас таассуротлар қолдирганини таъкидлади.

— Ўзбекистон сингари эртакмонанд ўлкани ўз кўзларим билан кўриш насиб қилгани мени ниҳоятда қувонтирди, —

«Жаҳон» АА. Бельгия, Лювен

Озод ва обод юртнинг фидойи фарзандлари

ўтказилди. Давлатимиз раҳбари ташаббусига асосан қабул қилинган мазкур ҳўжжат армиямизни ислоҳ қилишнинг узок мuddатли дастури ишлаб чиқилишга йўл очди. 1993 йилнинг 29 декабрида 14 январь юртимизда “Ватан ҳимоячилари кuni” деб эълон қилинди.

Ўтган давр мобайнида амалга оширилган кенг қўламли ислохотлар туфайли юртимиз хавфсизлигини, сарҳадларимиз дахлсизлигини ишончли ҳимоя қилишга, аҳолиимизнинг тинч ва осуда ҳаётига қарши қаратилган ҳар қандай ғаразли уринишларнинг олдини олишга қодир бўлган, ихчам, тезкор, ташкилий жиҳатдан мукамал, замонавий курул-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминланган миллий армиямиз шакллантирилди.

Биласиз, ҳар бир соҳа ривожда, албатта, малакали кадрлар муҳим аҳамият касб этади. Республикамиз мудофаа салоҳиятини оширишда ҳам ана шу жиҳат алоҳида эътиборга олиниб, жумладан, ҳарб илмини пухта ўрлаштирган, юксак билим ва салоҳиятга, етакчилик хислатларига эга профессионал офицерларни тайёрлаш тизими изчил йўлга қўйилди. Ҳозирги кунда Тошкент олий умумқўшни кўмондонлик, Чирчиқ олий танк кўмондонлик-муҳандислик, Самарқанд олий ҳарбий автoмобиль кўмондонлик-муҳандислик, Жиззах олий ҳарбий авиация билим юртлари, шунингдек, Тошкент ахборот технологиялари университети махсус факультетидан худди шундай кадрлар етишиб чиқмоқда. Бундан ташқари, 1995 йилда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Академияси очилди. Ушбу даргоҳ зиммасига малакали офицерларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, қўлаверса, ҳарбий соҳадаги илмий-амалий тadbикот ҳамда ишланмаларни мувофиқлаштириш, мамлакатимизда ҳарбий таълим-

ни ривожлантириш вазифаси юклатилган.

Бугунги кун ҳарбийлардан нафақат инсоний тайёргарликка, балки юксак ақл-идрок, алоҳида руҳий-маънавий хусусият ва фазилатларга эга бўлишни, ахборот-коммуникация технологияларини пухта билишни тақозо этади. Мамлакатимиздаги ҳарбий қисмлар, сержантлар тайёрлаш мактабларидаги таълим жараёнларида бунга алоҳида масъулият билан ёндашилмоқда.

Ўзбекистон мудофааси қудратини ошириш йўлида ҳаётга татиқ этилган муҳим ислохотлардан яна бири давлатимиз раҳбарининг 2008 йил 20 ноябрдаги “Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида мuddатли ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитларини такомиллаштириш чора-tadbirlарни тўғрисида”ги Фармони бўлди. Ушбу ҳўжжат қақирув сифати ва самарадорлигини юксалтиришга

хизмат қилаётир. Хусусан, қақирув комиссияларининг ишида ҳолислик ва ошқораликни таъминлаш мақсадида улар таркибига маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати, Хотин-қизлар кўмитаси, “Нуроний” жамғармаси, “Маҳалла” жамоат фонди вакиллари жалб қилинган. Ёшларни мuddатли ҳарбий хизматга кузатиш ва мuddатли ҳарбий хизматнинг белгиланган мuddатларини ўтаб бўлган аскарларни кутиб

олиш тadbirlарини катта тантанасифатида нишонлаш ҳам ўзига хос аънамага айланган.

Миллий армиямизда ўз бурчини ўтаб қайтган фуқароларнинг кейинги фаолияти ҳам давлатимизнинг доимий эътиборида. Олий ўқув юртларига ўқишга киришда уларга алоҳида имтиёзлар белгилаб қўйилгани, ишга жойлашишда амалий ёрдам кўрсатилаётгани шулар сирасига кирди. Масалан, ҳарбий қисмлар кўмондонлигининг тегишли тавсияномасини олган фуқароларга республика олий ўқув юртларига ўқишга киришда тест синовларида тўллаш мумкин бўлган энг кўп баллнинг 25 фоизи микдорида

қўшимча балл бериш жорий этилган эди. Президентимизнинг 2012 йил 31 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафига мuddатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқароларга имтиёзлар тизимини такомиллаштиришга оид қўшимча чоратadbirlар тўғрисида”ги қарориларга мувофиқ, энди ушбу микдор 27 фоиз қилиб белгиланди. Қарорда тавсияномалар жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарликда юқори натижаларга, зарур билим даражасига эга бўлган муносиб номзодларгагина берилиш кўрсатиб қўйилган. Демак, бу ўз-ўзидан армиямиз сафларини энг муносиблар билан тўлдиришга, мuddатли ҳарбий хизматни ўташ вақтида соғлом рақобат муҳитини шакллантиришга хизмат қилади.

Қўриб турганингиздек, миллий армиямиз куч-қудратини мустақамлаш йўлидаги ислохотларнинг қамрови жуда кенг. Шулар қаторида ҳарбий хизматчиларни ижтимоий қўллаб-қувватлашнинг самарали тизими йўлга қўйилгани ҳам алоҳида тилга олиб ўтиш ўринли. Хусусан, замонавий ҳарбий шаҳарчалар барпо этиш ва реконструкция қилиш, бу объектларда энг юксак талабларга ҳамда ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилалари эътиёжларига жавоб берадиган қўлай ижтимоий-маиший шароит ҳамда инфратузилмаларни яратиб бериш бўйича қабул қилинган давлат дастурлари ана шу мақсадларни кўзда ту-

тади. Ҳозирга қадар кўплаб ҳарбий хизматчилар давлатимизнинг бу борадаги ғамхўрлиги натижа-сида кўркам уйларга эга бўлдилар.

Ўтган йилги муҳим воқеалардан бири, бу — “Мардлик” орденининг таъсис этилгани бўлди. Унинг Низомида белгилаб қўйилганидек, ушбу орден билан ўзини Ватанни ҳимоя қилишга ва Онаюрт хизматига бағишлаган, бунда мардлик ҳамда жасорат кўрсатган Ўзбекистон Республикаси ҳарбий хизматчилари ва бошқа фуқаролари муқофотланади. Албатта, мазкур орден ёш авлодни юртга садоқат, мардлик ва жасорат руҳида тарбиялашда муҳим аҳамият касб этади.

Президентимизнинг 2013 йил 10 январдаги Фармониға мувофиқ, Ватан ҳимоячилари кuni муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, Мудофаа ва Фаққулodда вазиятлар вазирликлари ҳодимларидан бир гуруҳи фаҳрий унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланди. Йилгилишда уларға Ватанимизнинг ана шу юксак муқофотлари топширилди.

— Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош Кўмондонни Ислом Қаримовнинг биз, ҳарбийларга кўрсатаётган бекёёс ғамхўрликларини ҳар қадамда хис этиб турамин, — дейди “Мардлик” ордени соҳибиг, сержант Абдували Абдурахмонов. — Бугун мен учун ҳаётимдаги энг унутилмас кун. Давлатимизнинг юксак муқофотини қабул қилиб олар эканман, қалбимни ўзгача ҳис-туйғу, ҳаяжон қамраб олди. Бундай эътибор зиммамиздаги бурчимизни фидойилик ва масъулият билан бажаришга ундайди. Келгусида ҳам аҳдимиға содиқ қолиб, миллий армиямизнинг куч-қудратини, салоҳиятини оширишга, муқаддас Ватанимизни ҳар бир қарчирерини асраб-авайлашга, халқимиз тинчлиги ва осойишталиги-

Шавкат ОРТИҚОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

■ Парламентдаги мухбиримиз хабар қилади

10 январь кuni Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда бир қатор қонун лойиҳалари қўриб чиқилиб, муҳокама қилинди. Мажлисда сиёсий партиялар фракциялари ва Ўзбекистон экологик ҳаракатидан сайланган депутатлар гуруҳи вакиллари ўз тақлиф-мулоҳазалари билан фаол иштирок этиб, ишлаб чиқилган ҳар бир ҳуқуқий ҳўжжат юзасидан фикрларини билдирдилар. Депутатлар таҳлил этилган қонун лойиҳаларининг мамлакатимизда иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, тadbирқорликни ривожлантириш, фуқаролар соғлигини сақлаш борасидаги аҳамиятини алоҳида эътироф этдилар. Булар эса электoрат фикрлари ҳамда манфаатларига тўла мосдир.

Иқтисодий-ижтимоий янгиланишларнинг ҳуқуқий асослари такомиллаштирилмоқда

“Халқ сўзи” газетаси мухбири сиёсий партияларнинг парламент кўйи палатасидаги фракцияларининг ушбу қонун лойиҳаси бўйича муносабатлари билан қизиқди.

Нуриддин МУРОТОВ, Тadbирқорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партиясининг кўйи палатадаги фракцияси аъзоси:

— “Лицензияланадиган фаолият турлари ва рўхсат бериш тартиб-таомиллари тубдан қисқартирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳўжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳасининг қабул қилиниши иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш, тadbирқорликни янада ривожлантириш борасидаги чора-тadbirlарнинг мантйқий давомидир. Зеро, у Юр்தошимизнинг 2012 йил 16 июлдаги “Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботлари, лицензияланадиган фаолият турларини ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини тубдан қисқартириш чора-тadbirlарни тўғрисида”ги Фармони иқроси юзасидан ишлаб чиқилди.

Унга биноан, айрим қонун ҳўжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш мўлжалланмоқда. Уларда 80 та рўхсатномалар бериш тартиб-таомили, 15 та лицензияланадиган фаолият турини бекор қилиш ва бирлаштириш, статистик, молия, солиқ ҳисоботлари ҳамда бошқа ҳисобот турларидан воз кечиш, бир-бирини тақрорловчи шаклларни бирлашти-

риш эвазига бекор қилиш кўзда тутилган. Буларға ҳамоҳанг тарзда, қонун лойиҳасининг қабул қилиниши давлат органлари ва тadbирқорлик тузилмалари ўртасидаги ўзаро муносабатларни шaффофлаштириб, давлат ҳамда ҳўжалб бошқаруви тизимини янада демократлаштиради. Буларнинг барчаси ЎзгидеП электoрат манфаатлари рўёбига хизмат қилади.

Қомилла ҚАРОМОВА,

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг кўйи палатадаги фракцияси аъзоси:

— Фракциямиз аъзолари билан барча қонун лойиҳаларини қизгин қўриб чиқдик. Айниқса, Президентимизнинг 2012 йил 18 июлда қабул қилинган “Ишбилармонлик муҳитини янада тубдан яхшилаш ва тadbирқорликка янада кенг эркинлик бериш чора-тadbirlарни тўғрисида”ги Фармонига мувофиқ, шунингдек, ҳуқуқни қўллаш амалиётини ва халқаро тажрибани ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган “Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳасига алоҳида эътибор қаратилди. Чўнки унинг қабул қилиниши партиямиз платформасида назарда тутилган устувор вазифалар иқросига муштарак келади. Ушбу қонун лойиҳаси меҳнат қонунчилигини такомиллаштириш, ишбилармонлик муҳитини тубдан яхшилаш, тadbирқорлик фаолиятини амалга ошириш учун қўлай шарт-шароит яратиш, меҳнат ва бандлик муносабатлари соҳа-

сидаги ҳуқуқий кафолатларни янада кучайтиришга қаратилгандир.

Буларнинг барчаси ХДП платформасида ифодаланганидек, аҳолининг ижтимоий фаровонлиги, турмуш сифатини янада яхшилашга хизмат қилади, албатта. Хусусан, унда биринчи марта ишга қираётган таълим муассасалари битирувчиларини ишга қабул қилишда дастлабки синов мuddатини белгилашга йўл қўйилмаслиги белгилаб қўйилмоқда. Ўз навбатида, мазкур такомиллашув ёшлар бандлигини таъминлаш борасида олиб бoрилаётган кенг қўламли ишлар самарадорлигини оширишда салмоқли роль ўйнайди.

Сарвар ОТАМУРОВОД, Ўзбекистон “Миллий тиклаш” демократик партиясининг кўйи палатадаги фракцияси аъзоси:

— Президентимизнинг тегишли қарорлари ва фармойишларига мувофиқ аудиторлик хизматларини янада ривожлантириш, амалдаги мавжуд аудит тизимини жаҳон андозалари асосида такомиллаштириш мақсадида “Аудиторлик фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Эътироф этиш керакки, 2000 — 2009 йилларда мамлакатимизда аудиторлик фаолиятини ислоҳ қилишнинг асосий босқичи амалга оширилди ва бу даврда уларнинг қонунчилик базаси изчил ривожлантирилди. Натийжада соҳа кенг равнақ топиб, кўрсатиётган хизматлар сифати ва мижёси ошди.

лака сертификатни тушунчаси ва унинг амал қилиш мuddати ҳамда аудиторлар томонидан кўрсатиётган хизматларнинг сифати учун профессионал жавабгарликни кўчаитириш билан боғлиқ янги нормаларни киритиш илгари сурилмоқда. Партиямиз дастурий мақсадларига мувофиқ равишда, ушбу қонун лойиҳаси миллий хизматлар бозори самарадорлигини ошириш, иқтисодийёт соҳасидаги ҳар қандай ҳуқуқбузарликларга қарши аёвсиз курашишда ниҳоятда аҳамиятлidir.

Алишер АҚРАМОВ, Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партиясининг кўйи палатадаги фракцияси аъзоси:

— Фракциямиз аъзолари томонидан “Силиннг олдини олиш ва уни даволашга доир қонун ҳўжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ҳар томонлама қизгин таҳлил этилди.

Маълуки, дунё мижёсида кузатилаётган вазият муаммоға ҳуқуқий нуқтаи назардан янғича ёндашув зарурати юзгага келтирилмоқда. Мамлакатимизда ҳозирги вақтда сил бўйича эпидемиологик кўрсаткичлар Марказий Осиё давлатларидадига нисбатан 1,5 марта кам ҳисобланади.

Мазкур қонун лойиҳаси эса силга қарши хизмат олдига турган бир қатор масалаларга янада самарали ечим топишга хизмат қилади. Унда Фуқаролик процессуал кодекси ва “Аҳолини

сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонунга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилган. Қонун лойиҳасига асосан, сил касаллигига қалинган беморни мажбурий тартибда даволашни ташкил этиш, аҳолини сил касаллигидан ҳимоя қилиш, бу борада эпидемиологик ҳолатни яхшилаш билан боғлиқ муносабатлар такомиллаштириляпти. Унинг қабул қилиниши сил касаллиги бўйича эпидемиологик ҳолатнинг яхшиланиши ҳамда силга қарши кураш самарадорлигининг янада оошлини таъминлайди.

Бу эса “Адолат” СДПнинг соғлиқни сақлаш йўналишидаги илгари сурган гоғяларига ҳосидир. Зеро, аҳолининг кенг қатламларига кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини янада ошириш тарафдори бўлган партиямиз соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишдаги иштирокини кучайтиришни мақсад қилиб қўйган.

Нурия АЙТЖАНОВА, Ўзбекистон экологик ҳаракатининг кўйи палатадаги депутатлар гуруҳи аъзоси:

— Барча ҳуқуқий ҳўжатлар қатори “Лицензияланадиган фаолият турлари ва рўхсат бериш тартиб-таомиллари тубдан қисқартирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳўжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ҳам Экоҳаракат депутатлари гуруҳида атрафчиға таҳлил этилди. Муҳкамлар жараёнида мазкур қонун лойиҳасида экология ва атроф-муҳитни муҳофаз қилиш билан бевосита алоқадор бўлган “Давлат санитария назорати тўғрисида”ги, “Табиати муҳофаза қилиш тўғрисида”ги ва “Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида”ги қонунларнинг тегишли моддаларига ўзгаришлар киритиш назарда тутилётганига алоҳида тўхталиб ўтилди. Чўночки, бу объектларни қабул қилиш ва фойдаланиш, саноат ёки рўзгор чiqиндиларини тўллаш ёки қўйиб ташлаш, оқова сувларини оқизиш учун сув объектларидан фойдаланиш масалаларида мавжуд айрим бюрократик гоғварлни бартараф этиш, тегишли қонунчилик ҳўжатларини такомиллаштиришда салмоқли ўрин тутади. Шуларни инобатга олган ҳолда, Экоҳаракат депутатлар гуруҳи қонун лойиҳасини маъқуллайди.

Санджон МАХСУМОВ ёзиб олди.

Қарор ва ижро

Мустақиллик йилларида мамлакатимиз ихтимоий-сиёсий ҳаётининг барча жабҳаларида изчиллик билан олиб борилаётган яратувчанлик ишлари ҳар бир юртошимизни беҳад қувонтирмоқда. Биргина “Таълим тўғрисида”ги Қонун ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастури доирасида амалга оширилган ишлар таълим тизимини изчил ривожлантириш имконини берапти.

Президентимизнинг яқинда эълон қилинган “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорини биз, чет тили ўқитувчилари катта мамнуният билан кутиб олдик. Чунки жадал сўраётларда ривожланаётган бугунги даврда барчамизнинг, айниқса, ёшларимизнинг инглиз, немис, француз ва бошқа тилларни мукамал билишлари ҳаётини эътиёбга айлamoқда. Хорижий тиллар қаторида, айниқса, инглиз тилини билиш жаҳон ахборот оламиндан мукамал хабардор бўлишда, интернет материалларидан кенг фойдаланишда катта аҳамият касб этмоқда.

Хозирги кунга келиб, жаҳон тилларидадан бири бўлган инглиз тили Ер қурагининг барча қитъаларида ўрганилмоқда. Инглиз тилини билган шахс хоҳ Хитой, Япония, хоҳ Африка, Лотин Америкаси, Европа мамлакатларида бўлсин, бемалол мулоқот қила олади. Алоҳида таъкидлаш лозимки, хозирги кунда инглиз тилида чоп этилаётган фан-техникага оид ил-

Юксак билим ва тараққиёт

Фарзандларимизнинг ҳар томонлама баркамол бўлиб вояга етиши юртимиз келажагининг мустаҳкам пойдеворидир.

мий-оммабop, бадий адабиётлар ва ахборотлар сон жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринда турибди. Дунёнинг барча мамлакатларида илмфан билан шуғулланувчи ҳодимларнинг аксарияти инглиз тилида мулоқот қила оладилар, илмий мақолалар ёзadилар ва маърузалар ўқидилар.

Мамлакатимизда мустақиллик йилларида хорижий тилларни ўрганиш борасида ўзига хос илмий-амалий аҳамиятга эга бўлган тажриба тўпланди. Тошкент, Самарқанд, Андижон ва бошқа вилоят университетларида Фарб тилларини ҳам илмий, ҳам амалий жиҳатдан тадқиқот қилаётган марказлар шаклланди. Жаҳон тан олган салоҳиятли илмий-педагогик кадрлар, фан докторлари, профессорлар етишиб чикди.

Шу билан бир қаторда, қарорда таъкидланганидек “...таълим стандартлари, ўқув дастурлари ва дарсликлар замон талабларига, хусусан, илгор ахборот ва медиа-технологияларидан фойдаланиш борасидаги талабга тўлиқ жавоб бермапти. Таълим, асосан, анъанавий услубларда олиб боришмоқда”.

Дарҳақиқат, чет тили ўқитишнинг бир қатори кечиктириб бўлмас масалалари ўзининг замонавий ечимини кутмоқда. Қарорнинг асосий моҳияти ва мазмунини ўша масалаларни изчиллик билан ечишга қаратилганлигини мамнуният билан эътироф этишимиз керак. Жумладан,

га олиб келиши исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат саналади. Шу боис бу йўналиш чет тилларини мукамал ўрганиш ва умумтаълим мактабларининг биринчи синфидан бошлаб касб-хунар коллежлари, академик лицей ва олий ўқув юрталари дарсликлари тил материалларининг босқичма-босқич ўзвийлигини ифодаловчи замонавий дарсликлар, ўқув қўлланмалар тузишга киришмоқ зарур; ўқувчиларнинг лексик-грамматик ва нутқий фаоллигини ошириш мақсадида махсус минимумлар ишлаб чиқиши керак. Асосиз такрорларга барҳам бермоқ, дарсликлар ва қўлланмаларда ўзвийлик тамойили ҳукмрон бўлмоғи лозим.

Бундан ташқари, таълим тизимидаги турли соҳа йўналишлари ҳисобга олинган ҳолда, чет тилларида дарсликлар ва

кейинги ўқув йилидан бошлаб биринчи синфданок чет тиллари ўқитилиши педагогик, психологик, лингвистик нуқтаи назардан илмий асосга эгадир. Дарвоқе, ҳар қандай тилни бошланғич синфдан бошлаб ўргатиш юксак натижалар-

тайёрлаш вазифаси кун тартибига қўйилмоғи керак. Бунинг учун, аввало, таълим узлуксизлигини инobatга олган ҳолда, умумтаълим мактабларининг биринчи синфидан бошлаб касб-хунар коллежлари, академик лицей ва олий ўқув юрталари дарсликлари тил материалларининг босқичма-босқич ўзвийлигини ифодаловчи замонавий дарсликлар, ўқув қўлланмалар тузишга киришмоқ зарур; ўқувчиларнинг лексик-грамматик ва нутқий фаоллигини ошириш мақсадида махсус минимумлар ишлаб чиқиши керак. Асосиз такрорларга барҳам бермоқ, дарсликлар ва қўлланмаларда ўзвийлик тамойили ҳукмрон бўлмоғи лозим.

Бундан ташқари, таълим тизимидаги турли соҳа йўналишлари ҳисобга олинган ҳолда, чет тилларида дарсликлар ва

ўқув-услубий қўлланмалар яратилиши зарур. Республикамизда турли йўналишдаги луғатлар тузиш тизимини яратиш ҳам долзарб масала ҳисобланади. Айниқса, икки ва кўп тилли лексик, терминологик ва махсус ўқув луғатлари тузиш кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Қолаверса, чет тиллар ўқитишдаги илгор тажрибаларни ва илмий тавсияларни ёритиш мақсадида махсус амалий лингво-методик журнал таъсис этилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Буларга қўшимча тарзда ёзги таътиллار вақтида чет тилида мулоқот қилишга ихтисослаштирилган дам олиш масканларининг ташкил қилиниши тил ўрганишда катта аҳамият касб этади.

Хулоса ўрнида айтганда, ушбу қарор юксак аҳамияти билан алоҳида эътиборга моликдир. Унда таъкидланган чоратadbирлар қўлами шунчалик кенги, бу биз, чет тиллари мутахассислари зиммасига катта масъулият юклайди. Уларнинг амалга оширилиши эса республикамизда жаҳон ҳамжамияти билан тенгма-тенг мулоқот қила оладиган малакали мутахассислар тайёрлашда мислсиз аҳамият касб этади.

Мухторхон УМАРХЎЖАЕВ,
Андижон давлат университети профессори.

Умр зийнати

Меҳнат инсон умрига зийнат берса, рағбат янги гоёлар сари илҳомлантирар экан. Вилоятимиз ёки пойтахтимизда ташкил этиладиган фестиваллар, кўргазма-савдо ва ярмаркаларда қатнашганимда, бунга яна бир бор ишонч ҳосил қиламан. Чунки бугун биз истиқлол шарофати туфайли оналаримиз, момоларимиздан мерос касбимиз маҳсули — сўзаналаримизни дунё бозорига олиб чиқишга муваффақ бўлаемиз.

Шукух

Ҳар бир хунарнинг сирини бўлгани каби, қаштадўзликнинг ҳам ўз синаоти бор. Қаштадўзликда оддийгина гул ёки шакл тикиш билан санъат намунаси ярато олмайсиз. Қолаверса, қизиклигининг ўзи ҳам камлик қилади. Бунинг учун изланиш, тарихий асарлар, манбаларни кунт билан ўрганиш зарур. Шундагина момоларимиздан қолган ушбу хунарнинг давомчисига айланишнинг мумкин.

Бизда азалдан чорпарчин, офтобпараст, тўпчинни, бодомгул, қалампирмунчоқ, анор нухса попоп, қашта ва сўзаналар урф бўлган. Вилоятимизнинг чекка ҳудудларида момоларимиз бисотларида сақланаётган қадимий қашта ва сўзаналарни ўрганганимизда, бунга яна бир бор амин бўлдик. Эътиборли томони шундаки, бугун ана шундай хунармандчилик буюмлари келинларимизнинг сепидан яна ўрин эгалламоқда.

лотларимизни Шаҳрисабздаги Оксарой мажмуасида сотган бўлсак, бугун Самарқанд, Бухоро ва Тошкент шаҳарларидаги “Совғалар” дўконлари, кўргазма-савдо ярмаркалари билан ҳамкорликда иш юритаемиз. Энг асосийси, маҳсулотларимиз пойтахтимиздаги маънавият қошоналарида намоийш этилапти, ўз ҳаридорларига эга бўлапти. Бу эса, бизга хорижликлар билан ҳамкорлик қилиш ва ўз маҳсулотларимизни сотиш имконини яратмоқда. Бундай ютуқларимиз омили Президентимизнинг Ўзбекистон халқига йўлланган Янги йил табригида таъкидланганидек, ўз тақдиримизни биз учун ягона В а т а н бўлиш Ўзбекистон тақдири билан узвий ва чамбарчас боғлиқ ҳолда кўраётганимизда акс этиб турибди.

Сожиди МЎМИНОВА,
хунарманд.
Қошқадарё вилояти

Шифокор маслаҳати

Хушхўр таомлар — дастурхонимиз кўрки. Шу боис ҳар йили табиатнинг сархил неъматлари пишиб етилган, уй бекалари қишқи мавсумга атаб хилма-хил консерва маҳсулотларини тайёрлашади. Турли дармондориларга бой мева ва сабзавотлардан таркиб толган бундай таомлар илигузилди пайтда танимизга қувват бўлиши яхши, албатта.

Саломатлик лоқайдликни кечирмайди

Аммо шуниси ҳам борки, консервланган мева ва сабзавотлар тарихида турли витамин ва минерал моддалар билан биргалликда инсон соғлиғи учун жиҳдий хавф туғдирувчи вируслар бўлиши ҳам мумкин.

Ана шундай вируслар сабаб келиб чиқадиган хасталиклардан бири ботулизмдир. Ушбу юқумли касаллик, асосан, марказий асаб тизимининг оғир шикастланиши билан кечади. Гигиена қоидаларига риоя қилинмасдан тайёрланган консерва маҳсулотлари, шунингдек, заҳарланган гўшт ва гўшт маҳсулотлари орқали инсон организмига тушган ботулинотоксин моддаси меъда ҳамда ичакда тез-

лик билан сўрилиб, қон ва ички аъзоларга ўтади. Оқибатда тўқималар ҳамда асаб тизими фаолияти бузилиб, бош миyanинг кислород билан таъминланиши сусаяди. Бундай пайтда беморнинг дармони курийдиган, кўз олди хиралашиб, нафас олиши қийинлашади, бўйин ва оёқ мушаклари заифлашади. Заҳарланишнинг бу каби клиник белгилари икки соатдан саккиз — ўн кунгача давом этиши мумкин. Кейинчалик беморнинг оқват ва сув истеъмоли қилиши ҳам имконсиз бўлиб қолади. Шунинг эъда тутиш лозимки, бундай пайтда кечикмасдан тиббий ёрдам кўрсатилмаса, бемор ҳаётдан кўз юмиши мумкин.

Тажрибада шундай ҳолатлар ҳам юз берган. Масалан, бундан бир-икки йил аввал юқумли касалликлар шифохонасига оғир аҳволдаги бир болани олиб келишди. Афсуски, у шифохонага етмаёк, нобуд бўлган экан. Маълум бўлишича, боланинг онаси шиша идишда тузланган помидор ва бодиринг истеъмоли қилган, қўшимча оқват сифатида фарзандига ҳам тузланганин сувидан берган. Орадан бир неча соат ўтиб, бола бевозталана бошлади. Аввалгига оқватланаётганда тикилиб қолаётгандай бўлади, сўнг умуман ҳеч нима ея олмади қолади. Ачинарлиси, боланинг нафас олиши қийинлашиб, ранги кўкариб

кетганига қарамай, она шифокорга муурожаат қилмаган. Лоқайдлик сабаб ўз вақтида шозилинч тиббий ёрдам кўрсатилмагани учун беморнинг ахволи оғирлашган...

Шу ўринда савол туғилиши мумкин: хўш, ботулизм таёқчалари консерваланган таомларда нима сабабдан пайдо бўлади? Гап шундаки, мева ва сабзавотларга улар тупроқ

теъмол қилишнинг оқибати хусусида эса юқорида тўхталдик.

Маълумки, кўча-кўй ва бозорлардаги савдо расталарида айримларнинг хонадон шароитида тайёрланган консерва, қандолат ҳамда тез бузиладиган бошқа турдаги маҳсулотларни сотаётганига ҳам баъзан ғувоҳ бўламиз. Ваҳоланки, сифат сертификати ва ёрликларга эга бўлмаган — истеъмолга яроқсиз бундай маҳсулотларнинг ноқонуний тарзда сотилишига ҳеч биримиз лоқайд қарамаслигимиз керак. Тўғри, бундай ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида Республика Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази мутахассислари тегишли идоралар билан ҳамкорликда бозорлар, савдо мажмуалари ва умумий овқатланish шохобчаларида озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашга қаратилган махсус рейдлар ўтказишмоқда.

Аслида эса сифат сертификати ва ёрликларга эга бўлмаган — истеъмолга яроқсиз бундай маҳсулотларнинг ноқонуний тарзда сотилиши каби ҳолатларга нисбатан нафақат маъсул идоралар, балки ҳар биримиз ўта хушёр муносабатда бўлишимиз лозим. Зеро, саломатлигимизга хавф солувчи ҳар қандай юқумли хасталикнинг олдини олиш ўз қўлимиздадир.

Мунира УМАРОВА,
тиббиёт фанлари номзоди.

Фан ва техника
янгиликлари

Юртимизда вирусли кўз касалликларини даволашга мўлжалланган, таъсир кўрсатиш муддати узайтирилган, биологик сўрилиш хусусиятига эга плёнка ишлаб чиқариш усули кашф этилди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Полимержимёси ва физикаси институтини мутахассислари изланишлари натижасида вужудга келган мазкур тиббиёт воситасининг афзалликлари жуда кўп. Хусусан, у хозирги кундаги эрзита шаклидаги мавжуд препаратларга нисбатан организмда дори микдорини 10-15 мартагача камайтириш имконини беради.

Плёнка тиббиётда, жумладан, офтальмология амалиётида вирусга қарши самарали восита сифатида қўлланилиши мўлжалланмоқда.

Мамлакатимизда ғўзанинг янги навларини яратишда, энг аввало, халқро бозор талаблари ҳисобга олинади.

Чунки юқори сифатли, касалик ва зараркундаларга чидамли, серхосил ва тезпиш навларини харидорлар эътиборига тушиши амалиётда ўз исботини топган.

Шуни ҳисобга олган Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Биорганик кимё институтини олимлари ғўзанинг вилт(оқпалак касаллиги)га чидамлигини тезкор баҳолаш ва ҳосил сифатини ошириш технологиясини яратишди. Ваҳоланки, вилт билан зарарланган ғўза ўсишдан ортда қолади ва ҳосил нишонлари тўқилиб кетади.

Эътиборлиси, янги технология нафақат ғўзанинг вилтга чидамлилигини аниқлашда, балки янги навларни яратишда ҳам қўл келади.

Алоқа ва тоза энергия технология маркази мутахассислари юртимиздаги почта бўлимларининг барқарор ишлашини таъминлаш мақсадида муқобил қуёш электростанциясини яратдилар.

Мазкур электростанция почта бўлимлари фаолиятида энергия тежамкорлигини таъминлашга хизмат қилади. Бунга кўра, светодиодли ёритиш чироқларида фойдаланилади. Тизимдаги асбоб-ускуналар эса тежамкор бошқарув асосида фаолият юритади.

Бу технологиядан республикаимиздаги барча почта бўлиmlарида фойдаланиш режалаштирилмоқда.

Илбс РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Фан ва технологияларини ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси бўлим бошлиғи ўринбосари.

• **МАНЗИЛИМИЗ:**
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орнов.
Навбатчи муҳаррир — Ф. Бўтаев.
Навбатчи — О. Файзиев.
Мусахҳиш — Ш. Машраббоев.

Халқ сўзи Народное слово

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазиrлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 154. 130 598 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Эълолар 232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбоа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА яқини — 21.15 Тошпирилди — 22.25 1 2 3 4 5